

15

AYLIK EDEBİYAT & FİKİR DERGİSİ

MART

2021

FİYATI 10 TL / KİTİC FİYATI 13 TL

ISSN 2687-5454
9 772687 545006

Muhit

Ahmet Edip Başaran / Ali K. Metin / Âlim Kahraman / Âlim Yıldız
Arif Ay / Ayşegül Baytut / Bahadır Sancak / Beyzanur Turcihan
Caner Arabacı / Celâl Fedai / Cemal Kurnaz / D. Mehmet Doğan
Dilara Ayşe Akdeniz / Dursun Çiçek / Enes Talha Tüfekçi
Emel Özkan / Erol Göka / Esra Harmanda / Feride Turan
Gülsüm Ercan / Harun Yakarer / Hasan Aycın / Haşim Şahin
Hülya Ateş Yıldırım / Hüsrev Hatemi / İbrahim Tenekeci / Leylâ İpekçi
M. Ruyan Soydan / Mahmut Gürkan / Muhammed Enes Kala
Mehmet Narlı / Mustafa Cemil Efe / Mustafa Nezihi Pesen
Murat Güzel / Mustafa Özçelik / Mustafa Özel
Münire Rumeysa Çakan / Namık Açıkgöz / Necmettin Turinay
Necmi Uyanık / Necip Tosun / Osman Toprak / Said Yavuz
Selçuk Sümer Özel / Selime Kahraman / Soner Karakuş
Tahsin Yıldırım / Tuba Kaplan / Turan Karataş
Ümmü Gülsüm Taşkın / Yunus Arifoglu
Zeynep Merdan / Zeynep Şakar

Dosya:

İstiklâl Marşı
Mehmet Âkif

İstiklâl Marşı millî mutabakat
metnidir

ÂLİM
YILDIZ

Haydi arkadaş gidelim!

“

*O bir asker veya
üst düzey bir
yönetici değildir.
Gönlü vatan ve
millet sevdasıyla
çarpan bir şairdir.*

O lağanüstü zamanlar ve olaylar olağanüstü insanların gün yüzüne çıkmalarına zemin hazırlar.

Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde üç şair dikkatimi çekmiştir hep: Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Süleyman Çelebi ve Mehmet Âkif Ersoy.

Moğolların önlerine çıkan tüm Müslüman devletleri birer birer ortadan kaldırarak, yeryüzünde Müslümanları temsil eden son devlet olan Selçukluları Köseadağ Savaşı'nda mağlup etmeleri ve Anadolu'yu işgalleri Anadolu'da yaşayan Müslüman ahalide bir umutsuzluk ve geleceklerinden endişe ve büyük bir moralsizlik durumunu meydana getirmişti. Ne yapacaklarını bilmez durumda olan insanlara Mevlânâ "asla ümitsizliğe kapılmamalarını, geleceklerinin aydınlık olduğunu" telkin etmiş, bunun için de Moğolların sefere çıkmadan önceki hallerini örnek göstermişti.

Osmanlı'nın beylikten devlete geçişi ve Anadolu Türk birliğini sağladığı Yıldırım Bayazıt döneminde Timur'un, Ankara Savaşı'nda Yıldırım Beyazıt'ı esir alması ve gelişen olaylar sonrasında şehzadeler arasında taht kavgası başlamıştı. Birlik dağılmaya başlamış ve kardeşler arasında kan dökülmekteydi. İnsanlar yine ümitsizlik içinde yarınlarından endişeli bir hâlde kalakalmışlardı. Bursa Ulu Camii'de imam olarak görev yapan Süleyman Çelebi bu karanlık günlerde asıl ismi *Vesiletü'n-Necât* olan *Mevlid*'ini kaleme alarak, endişeye yer olmadığını halka telkin etmiştir. "Kurtuluş Reçetesi" anlamına gelen ölümsüz eseriyle onlara sanki şunları söylemiştir: Endişelenmeyin, sizin yolunu izlemeniz gereken bir rehberiniz var, o da Hz. Peygamber'dir. Doğumuyla nasıl ki cehalet içerisinde debelenen, birbirleriyle didişen ve savaşan Mekke ve Medinelileri toparlayıp birbirine bağlı bir millet

haline getirdiyse, onun sünnetine uyarak, kardeş olduğunuzu hatırlamak da sizin kurtuluşunuz olacaktır.

I. Dünya Savaşı'nın mağlubiyetle sonuçlanması ve akabindeki işgaller yukarıdaki iki olay gibi insanlarda gelecek endişesini tekrar ortaya çıkarmıştı. Selçuklularda olduğu gibi İslam'ı temsil edecek başka bir devlet kalmamıştı yeryüzünde. İşte bu dönemde de Âkif'i görürüz halka ümit veren, hedef gösteren ve birlik ve beraberliğe çağıran.

Anadolu'nun işgal edildiği bir dönemde Âkif hiç kimseden davet beklemeden ne yapılması gerektiğiyle ilgili fikirler geliştirir. O bir asker veya üst düzey bir yönetici değildir. Gönlü vatan ve millet sevdasıyla çarpan bir şairdir. Anadolu'da Milli Mücadele başladığında kendisini vazifeli addeder ve gizlice Anadolu'ya geçerek Milli Mücadele'ye katılır. *Sebilürreşad*'ı da Anadolu'ya taşır ve burada yazdığı yazılarla halkı direnmeye çağırırken aynı zamanda cami kürsülerinde vaazlar verir. Önce Balıkesir Zağanos Paşa Camisi'nden hitap eder Balıkesirlilere, daha sonra Eskişehir, Burdur, Sandıklı, Dinar, Antalya, Konya ve Kastamonu'ya gider. Halkı aydınlatmak ve direnişe katılmaları hususunda konuşur konuşur, konuşur. Daha önceden Burdur'la hiç ilgisi olmamasına rağmen buradaki yaptığı hizmetlerden dolayı Burdur'dan milletvekili seçilir.

Özellikle Kastamonu Nasrullah Camii'nde verdiği vaaz önemlidir. Orada, milletlerin topla, tüfekte yıkılamayacağını ancak aralarındaki bağların çözülmesi ve herkesin kendi başının derdine düşmesi, kendi menfaatlerini temin etme sevdasına düşmelerinden dolayı yıkılacağını ifade eder.

Âkif'e göre millet henüz ölmemiştir, diridir ve kurtuluşu için bir şeyler yapmak zorundadır. Asıl ölüm, hâlâ canlı olduğunun farkına varmamasıdır. Bunun için şunu söyleyecektir Âkif:

*Ey dipdiri meyyit iki el bir baş içindir
Davransana eller de senin baş da senindir*

Ateşkesten sonra iki Müslüman hükümet kalmıştır ve bunlardan biri biz, diğeri ise İrandır Âkif'in

ifadeleriyle. İran'ın icabına baktılar der Âkif, himayelerini bir lânet halkası gibi İranlıların boynuna geçirdiler ve biz kaldık sadece. Konuşmaya devam eder Âkif: Bugün bizden istedikleri falan şehir veya filan ilçe değildir; başımızdır, boynumuzdur, devletimizdir, dinimiz ve imanımızdır.

Ne kadar belâ yağarsa yağsın göklerden, bu durum değişecektir elbet şaire göre:

*Bir nefha-i rahmet de mi esmez? diye sinem
Yandıkça, semâdan boşanıp durdu cehennem
Lâkin, bu alev selleri artık dinecektir,
Artık bize nâr inmeyecek, nûr inecektir.*

Daima ümitlidir Âkif ve bu ümidinden asla vaz geçmeyecektir, ümit hep var ve diri olacaktır.

*Saldırsa da kırk Ehl-i Salib ordusu kol kol
Dört yüz bu kadar milyon esir olmaz, emin ol.*

Sebilürreşad'da da yayımlanarak Anadolu'nun birçok şehrine de gönderilen Kastamonu vaazının sonuna doğru özetle şunları söyler. İslam'ın son sığınağı olan topraklarımızı düşman işgali altında bırakmayalım, ümitsizliği, miskinliği ve ayrılıkları üzerimizden atarak birlik olup düşmana karşı mücadele edelim.

Âkif, bu aziz milletten hiçbir zaman ümidini kesmemiştir. Konuşmaları dışında şiirleriyle de bu inancını hep canlı tutmuştur şair:

*İki üç balta ayırmaz bizi mâzimizden
Ağacın kökleri mâdem ki derindir cidden
Dalı kopmuş, ne olur? Gövdesi gitmiş, ne zarar?
O, bakarsın, yine üstündeki edvârı yarar*

Vatanın kurtuluşu için vaazlarıyla, konuşmalarıyla ve şiirleriyle mazlum halkı birliğe ve kurtuluş için mücadeleye çağırmaktan bir an olsun vazgeçmeyen Âkif, sadece o günün insanlarına değil, günümüz insanına da ümit aşılamaya devam etmektedir:

*Demek yıkılmayacak kible-gâh-ı âmâlim
Demek ki ölmüyoruz...*

Haydi arkadaş gidelim! ❏